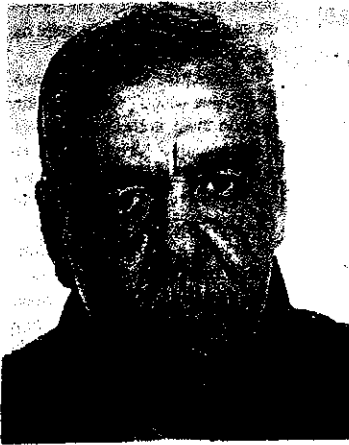

ΚΕΡΔΟΣ 1/3/2009

► Η συνεχής μείωση του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, η μείωση των έργων που δημοπρατούνται από χρόνο σε χρόνο αλλά και οι καθυστερήσεις πληρωμών από το Δημόσιο και τους φορείς του, αποτελούν εδώ και χρόνια τις πηγές του κατασκευαστικού κλάδου. Η διεθνής οικονομική κρίση και η κατάσταση του ελληνικού χρηματοπιστωτικού συστήματος ήταν το... κερασάκι στην τούρτα!

Η κρίση είναι περισσότερο αισθητή στις μεσαίου μεγέθους εταιρείες, αφού σημαντικό μέρος των δαπανών του ΠΔΕ προσανατολίστηκε στα πολύ μεγάλα έργα, άρα προς τις πολύ μεγάλες εταιρείες, δημιουργώντας συνθήκες υπεραυξητικότητας.

Γ. ΒΛΑΧΟΣ, ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΣΑΤΕ

«Το αύριο στις κατασκευές θα είναι χειρότερο από το σήμερα»

66 ΣΥΝΕΤΕΥΞΗ ΣΤΗ ΒΙΚΥ ΣΑΝΤΟΡΙΝΑΙΟΥ
vksan@kerdos.gr

Κάθε πέρυσι και καλύτερα είναι η παροιμία που ταιριάζει στον κατασκευαστικό κλάδο της χώρας, καθώς η «ατμομηχανή» της ελληνικής οικονομίας βρίσκεται σε κρίση, που είχε προδιαγραφεί ήδη από τα προηγούμενα χρόνια.

Αυτό τονίζει ο πρόεδρος του Πανελληνίου Συνδέσμου Ανωτάτων Τεχνικών Εταιρειών και ΕΠΕ κ. Γ. Βλάχος, ο οποίος, μιλώντας στο «Κέρδος», προβλέπει ότι «και το αύριο θα είναι χειρότερο από το σήμερα».

► Ποια είναι η σημερινή εικόνα του κατασκευαστικού κλάδου;

Η κρίση που μαστίζει τον κατασκευαστικό κλάδο στη χώρα μας ούτε προσχηματική, ούτε συγκυριακή είναι. Δεν είναι ούτε συνέπεια της διεθνούς οικονομικής κρίσης, αλλά, αναμφισβήτητα, επιδεινώνεται από την κατάσταση του ελληνικού χρηματοπιστωτικού συστήματος.

Οι αριθμοί αποδεικνύουν πως «κάθε πέρυσι και καλύτερα», ενώ ορισμένες κυβερνητικές αποφάσεις περιγράφουν «ένα αύριο χειρότερο του σήμερα» για τον εργοληπτικό κόσμο.

Και περί αυτών ουδενία αμφιβολία τίθεται, όταν διαβάζει κάποιος τη διαχρονική εξέλιξη του ΠΔΕ, όπως παρατίθεται στον τελευταίο προϋπολογισμό. Η αποτίμησή του στο 3,4% του ΑΕΠ για το 2009, δεν είναι απλώς η μικρότερη της τελευταίας δεκαετίας, αλλά, όπως έχει επισημάνει εδώ και καιρό ο ΣΑΤΕ, μας φέρνει πίσω στο 1996!

Το γεγονός αυτό σε συνδυασμό και με τα δημοπρατηθέντα έργα της τελευταίας τριετίας, όπως έχουν καταγραφεί από το Αθηναϊκό Κέντρο Πληροφοριών και Πληροφορικής, δείχνουν την κατάσταση, καθώς το 2006 δημοπρατήθηκαν 14.389 πάσης φύσης έργα, το 2007 περιορίστηκαν στα 9.209 και το 2008 στα 10.539.

Συνέπεια αυτών των αριθμών αλλά και της (περίπου) συστηματικής καθυστέρησης πληρωμών από τον στενό και ευρύτερο δημόσιο τομέα, σε συνδυασμό με τους επαχθείς όρους δια-

Διαχρονική εξέλιξη ΠΔΕ 2000-2009

Ετη	ΠΔΕ						
	Εθνικό/όρα	Συμμετοχικό/δοτούμενο	Σύνολο	Μεταβολή % σε σχέση με προηγούμενο έτος	Οκ % του ΑΕΠ	% εθνικοί πόροι	% αμφ/μενο
2000	2.109	5.312	7.421		5,4	28,4	71,6
2001	2.580	5.252	7.842	5,7	5,3	33,0	67,0
2002	3.131	3.883	7.014	-10,6	4,5	44,6	55,4
2003	3.974	4.461	8.435	20,3	4,9	47,1	52,9
2004	4.639	4.883	9.522	12,9	5,1	48,7	51,3
2005	2.569	4.955	7.524	-21,0	3,8	34,1	65,9
2006	2.673	5.511	8.184	8,8	3,8	32,7	67,3
2007	2.763	6.046	8.809	7,6	3,9	31,4	68,6
2008	2.650	7.000	9.650	9,5	3,9	27,5	72,5
2009	3.650	5.150	8.800	-8,8	3,4	41,5	58,5

νεισμού που επέβαλε στις κατασκευαστικές επιχειρήσεις το χρηματοπιστωτικό μας σύστημα, είναι και η επιδείνωση των δεικτών για τις οικονομικές υποχρεώσεις - κατά βάση τραπεζικές - που έχουν πλέον δημιουργήσει συνθήκες ασφυξίας.

Ενδεικτικό είναι, όπως προκύπτει από την ανάλυση των ισολογισμών των επιχειρήσεων, ότι κατά μέσο όρο το σύνολο των τραπεζικών υποχρεώσεων για τις εταιρείες από 3ης έως και 7ης τάξης αυξήθηκαν από 3.254.392

Την κρίση τροφοδότησαν και μία σειρά από κυβερνητικές αποφάσεις ή παραλείψεις. Η εμμονή στα χαμηλά έως απαράδεκτα τιμολόγια που εφαρμόζονται τα τελευταία χρόνια κατέστησαν ζημιογόνα σχεδόν όλα τα έργα για τους κατασκευαστές

ευρώ το 2005, σε 4.449.027 ευρώ το 2007.

Εξέλιξη που δυσμενοποιήθηκε περαιτέρω το 2008 με βάση προσωρινά στοιχεία.

Με άλλα λόγια, η κρίση στον κλάδο των κατασκευών προδιαγράφηκε τα προηγούμενα χρόνια και εκδηλώθηκε κατά τον χειρότερο τρόπο ταυτόχρονα με την εκδήλωση της οικονομικής κρίσης.

► Ποιες εταιρείες πλήττονται περισσότερο;

Η κρίση μαστίζει το σύνολο των επιχειρήσεων του κλάδου, πλην, όμως, πλήττει καίρια τις μεσαίου μεγέθους εταιρείες, καθώς ταυτόχρονα με τη μείωση του απόλυτου αριθμού των έργων που δημοπρατήθηκαν τα προηγούμενα χρόνια, ένα σημαντικό μέρος των δαπανών του ΠΔΕ προσανατολίστηκε στα πολύ μεγάλα έργα, άρα προς τις πολύ μεγάλες εταιρείες, δημιουργώντας συνθήκες υπεραυξητικότητας.

Την κρίση, ωστόσο, τροφοδότησαν και μία σειρά από κυβερνητικές αποφάσεις ή παραλείψεις. Η εμμονή στα χαμηλά έως απαράδεκτα τιμολόγια, που εφαρμόζονται τα τελευταία χρόνια κατέστησαν ζημιογόνα σχεδόν όλα τα έργα για τους κατασκευαστές. Ταυτόχρονα, ο περιορισμένος αριθμός των

έργων που δημοπρατήθηκαν, οδήγησε - με βάση το σύστημα ανάθεσης των κατασκευών - στον φαύλο κύκλο των μεγάλων εκπτώσεων, που κατά κανόνα δόθηκαν από εργολήπτες απλώς και μόνο με την προσδοκία της ενεργού παραμονής στον χώρο και την ελπίδα των καλύτερων ημερών.

Ελπίδα που δεν προδιαγράφεται έως σήμερα, καθώς το ΥΠΕΧΩΔΕ, κυρίως, αλλά και τα συναρμόδια υπουργεία, δεν δείχνουν διάθεση διαλόγου με τους εκπροσώπους των εργοληπτικών επιχειρήσεων και ιδίως των αναγκαιών αλλαγών που πρέπει να γίνουν σε όλο το σύστημα του σχεδιασμού, της μελέτης και κατασκευής δημοσίων έργων. Κάθε άλλο.

► Η κριτική του ΣΑΤΕ υπήρξε αρνητική και για τις τροποποιήσεις στον Αναπτυξιακό Νόμο.

Με τις πρόσφατες τροποποιήσεις στον Αναπτυξιακό Νόμο δυσμενοποιήθηκαν οι μελλοντικές συνθήκες. Για παράδειγμα, με την ένταξη στον Αναπτυξιακό Νόμο των ΣΔΙΤ που αναφέρονται στην κατασκευή parking, στο εξής τα έργα αυτά θα πληρώνονται διπλά από το ελληνικό κράτος. Από τη μία με την παραχώρηση του οικοπέδου, ως συμμετοχή του Δημοσίου στο έργο, από την άλλη με την επιδότηση σε κρίμα από τον Αναπτυξιακό Νόμο. Με τη δημιουργία της εταιρείας Νομός ΑΕ, της οποίας είχε προηγηθεί η ίδρυση της Δήμος ΑΕ και με την πρόβλεψη ότι αυτά θα διαχειρίζεται η νομαρχιακή έργα, όπως αντίστοιχα, τα δημοτικά έργα η Δήμος ΑΕ, εκτός της νομοθεσίας για τα δημοσια έργα, είναι προφανές ότι στο εξής τα έργα δεν θα υλοποιούνται σε ένα σαφές και συναγωνιστικό περιβάλλον, στο οποίο μπορούν και πρέπει να δραστηριοποιείται ο κατασκευαστικός κόσμος, αλλά σε ένα ευθέως και σκληρά ανταγωνιστικό, σε συνθήκες, μάλιστα, αδιαφανούς.

Υπ' αυτό το πρίσμα η κρίση που μαστίζει τις κατασκευαστικές εταιρείες θα βαθαινει όλο και περισσότερο, προς ζημιά της ελληνικής οικονομίας, καθώς, κατά γενική ομολογία, ο κλάδος αυτός αποτελεί την ατμομηχανή της, ταυτόχρονα και τη μονόδρομη διεξοδό από την οικονομική κρίση που εκσάτως ενέσκηψε.